

Asia: VN/21121/2024

Kysely EU:n verkkolähetysdirektiivin (2019/789) kansallisen täytäntöönpanon vaikutuksista eri toimijoiden näkökulmasta

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko 25 h §:n muutos selkeyttänyt alkuperäistä lähettämistä ja edelleen lähettämistä koskevan sääntelyn soveltamista ja onko lainmuutoksilla (25 h § ja 25 m §) ollut vaikutusta omaan toimintaan tai edustamienne tahojen toimintaan?

Ei ole ollut vaikutusta, perustele.

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Tekijänoikeuslakiin verkkolähetysdirektiivin voimaansaattamisen yhteydessä tehdyillä muutoksilla selkeytettiin edelleen lähettämiseen liittyvää sääntelyä. Edelleen lähettämisen käsite säädettiin teknologianeutraaliksi, eli sillä teknisellä tavalla millä operaattorit saavat lähetyssignaalin lähettäjäryitykseltä, ei ole merkitystä edelleen lähettämistä koskevan arvioinnin kannalta.

Käytännön tasolla muutoksilla ei kuitenkaan ole ollut vaikutusta. Tämä johtaa tällä hetkellä siihen, ettei oikeudenhaltijat saa heille kuuluvia korvauksia esimerkiksi kotimaisten kanavien edelleen lähettämisestä tilanteessa, jossa näistä oikeuksista ei ole lähettäjäryityksen kanssa sovittu.

2. Palveleeko nykyinen sääntely ohjelmien tuotantojen ja lähettämisen kokonaisuutta eri osapuolet huomioon ottaen?

Kyllä, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Nykylainsäädäntö mahdollistaa ja edellyttää oikeuksista sopimista myös kotimaisten tv-kanavien edelleen lähettämisen osalta. Operaattorit hyödyntävät luovan alan sisältöjä kaupallisessa toiminnassaan ja on tärkeää sekä kohtuullista, että sisältöjen oikeudenhaltijoille korvataan sisältöjen hyödyntämisestä. Valitettavasti näin ei tällä hetkellä käytännössä aina tapahdu.

a) Onko 25 h §:n muutos selkeyttänyt alkuperäistä lähettämistä ja edelleen lähettämistä koskevan sääntelyn soveltamista kaapeliyritysten ja taloyhtiöiden toiminnassa?

Kyllä, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Edelleen lähettämistä koskevan sääntelyn teknologianeutraaliuden myötä kaapeliyritysten ja taloyhtiöiden asema on selkeä: signaalin vastaanotossa käytettävällä tekniikalla ei ole merkitystä toiminnan edelleen lähettämisluonteen arvioinnin kannalta.

b) Onko kaapeliyritysten ja taloyhtiöiden toimesta tapahtuva televisiosisällön jakelu kansalaisille vähentynyt, kasvanut tai muutoin muuttunut uuden sääntelyn (25 h §) seurauksena? Liittäkää vastaukseen mahdollinen tilastotieto.

Ei, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Käsityksemme mukaan televisiosisällön jakelussa ei uuden sääntelyn johdosta ole tapahtunut muutoksia. On vaikea nähdä, että edelleen lähettämistä koskeva sääntely tähän jatkossakaan vaikuttaisi.

c) Ovatko verkkoyritykset ja taloyhtiöt joutuneet maksamaan uuden sääntelyn (25 h §) seurauksena uudelleen tekijöille televisiosisällön edelleen lähettämistä korvauksia tilanteessa, jossa alkuperäinen lähettäjä on jo maksanut tekijöille koko Suomen osalta televisiosisältöä koskevista oikeuksista? Liittäkää vastaukseen mahdollinen tilastotieto.

Ei, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Käsityksemme mukaan verkkoyritykset ja taloyhtiöt eivät ole joutuneet maksamaan korvauksia uudelleen. On tärkeä huomata, että oikeudenhaltijat eivät tällaisia "uusia korvauksia" myöskään ole vaatineet tai vaatimassa. Kyse on siitä, onko alkuperäinen lähettäjäyritys sopinut oikeudenhaltijoiden kanssa ohjelmien edelleen lähettämistä, vai onko edelleen lähettämistä koskevien oikeuksien hankkiminen (omaa toimintaansa varten) verkkoyrityksen tehtävänä. Kysymys ei näin ollen ole ns. kahdenkertaisesta korvauksesta: jos oikeuksista on asianmukaisesti sovittu, on asia edelleen lähettämisen osalta kunnossa.

4. Eduskunnan lausuman (EV 312/2022 vp) mukaisesti arvioinnissa tulee huomioida myös perusoikeusvaikutusten punninta suhteessa sääntelyn tulkinta- ja soveltamiskäytäntöihin ja määrittelytarpeet erityisesti alkuperäisen ja edelleen lähettämisen suhteen. Korkeimmassa oikeudessa on vireillä oikeudenkäynti, jossa on kyse televisiolähetysten edelleen lähettämistä. (Markkinaoikeus on antanut asiassa ratkaisun MAO:285/19, joka ei ole lainvoimainen <https://markkinaoikeus.fi/fi/index/paatokset/teollisjatekijanoikeudellisetasiat/mao28519.html>.)

Miten näkemyksenne mukaan tuleva korkeimman oikeuden ratkaisu tulisi ottaa huomioon eduskunnan lausumassa tarkoitetussa arvioinnissa? Perustele lyhyesti alla olevaan tekstikenttään.

Lainsäädäntöön tehdyistä edelleen lähettämistä koskevista selkeyttävistä muutoksista huolimatta tilanne on käytännön tasolla valitettavan epäselvä. Tämä on erityisen ongelmallista verkkoyritysten kaupallisessa toiminnassa hyödynnettävän sisällön oikeudenhaltijoiden omaisuuden suojan näkökulmasta. Verkkoyritysten hyötyessä sisällön välittämisestä asiakkailleen oikeudenhaltijoiden

omaisuudensuoja on vaarassa jäädä kotimaisten tv-kanavien edelleen lähettämisen osalta usein toteutumatta.

Pihlajaniemi Juha
Gramex äänitemusiikin tekijänoikeusjärjestö ry